

Aika: Perjantai 26.4.2024 klo 8.15-10.15

Paikka: Tammelan stadion, kokoustila Mercedes club, 3. krs.,

Osallistujat:

Yli-Rajala Juha	konsernijohtaja	Tampere, pj.
Auvinen Oskari	kaupunginjohtaja	Kangasala,
Joensuu Jaakko	kansliapäällikkö	Pirkkala
Kuusisto Juha	kaupunginjohtaja	Orivesi,
Latvala Mikko	kunnanjohtaja	Vesilahti, 2. vpj-
tilalla:		
Hokkanen Susanna	hallintojohtaja	Vesilahti
Linnamaa Reija	johtaja	Tampere
Nurminen Mikko	johtaja	Tampere
Piiparinen Pauli	kaupunginjohtaja	Ylöjärvi
Rämö Heidi	kunnanjohtaja	Lempäälä
tilalla:		
Auvinen Kari	talousjohtaja	Lempäälä
Väätäinen Eero	kaupunginjohtaja	Nokia, 1. vpj.
Nurminen Päivi	seutujohtaja	esittelijä, TKS
Pohjonen Juhani	seutusihteeri	sihteeri, TKS

Kutsutut:

~~Kummola Kalervo~~ ~~seutuhallituksen puheenjohtaja~~ ~~Tampere~~

Tarvittaessa Teams-yhteydellä

~~Kuusela Kaisu~~ ~~seutusuunnittelupäällikkö~~ ~~TKS, 49-50 §~~

~~Touru Tapani~~ ~~liikennejärjestelmäpäällikkö~~ ~~TKS, 49 §~~

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

48 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO.....	3
49 § MAL5 (2024-2027) -SOPIMUSNEUVOTTELUT, TILANNEKATSAUS.....	4
50 § VANKEINHOITOLAITOSTEN SJOITTUMISEN EDELLYTYKSET TAMPEREEN KAUPUNKISEUDULLE.....	7
51 § MUUT JA TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT.....	8
52 § SEURAAVAN KOKOUKSEN OHJELMOINTI JA TULEVAT KOKOUKSET	9
53 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	10

48 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Kokouksen alussa pidettiin hiljainen hetki Erkki Paloniemen muistolle.

Kokouksen 12.4.2024 täytäntöönpano

Asiat	Toimenpiteiden eteneminen	Vastuu
Tampereen ja Pirkanmaan EU-toiminnan kehittäminen	Uuden toimintamallin toteuttaminen jatkuu suunnitelman mukaisesti.	EU-toimisto, Tampere, jäsenkunnat
Maankäyttöyhteistyö seudullisesti merkittävillä työpaikka-alueilla	Asian valmistelu jatkuu saadun ohjauksen mukaisesti. Seutuhallituksessa 29.5.	TKS, BT
Kuntayhtymän toiminnan painopisteet ja talousarvioraami vuodelle 2025	Keskustelussa seutuhallituksessa 24.4.	TKS
Lukiokoulutuksen seudullinen tilannekuva, kysely	Kysely avautuu 29.4. ja vastausaika on 12.5. saakka.	Kuntajohtajat

Liitteet:

Muistio 12.4.2024

49 § MAL5 (2024-2027) -SOPIMUSNEUVOTTELUT, TILANNEKATSAUS

	Kuntajohtajakokous 26.4.2024
Päätösehdotus:	Seutujohtaja Nurminen: Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan käydä ohjaavan keskustelun MAL5-neuvotteluun 29.5.2024.
Päätös.	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Liitteet:	MAL5-sopimusluonnos / ministeriö toimittaa version 22.4., jonka jälkeen se lähetetään KJK:n varsinaisille jäsenille.
Käsittelyvaiheet:	SH 21.6., KJK 22.9., SH 27.9.2023, KJK 6.10., SH 29.11., KJK 1.12., KJK 12.1., SH 24.1., KJK 2.2., KJK 16.2., SH 6.3., SH 29.5.
Perustelut:	Seutusuunnittelupäällikkö Kaisu Kuusela ja liikennejärjestelmäpäällikkö Tapani Touru Tampereen kaupunkiseudun MAL5-sopimuksesta on neuvoteltu valtion kanssa 9.10. ja 27.11.2023 ja 11.1.2024 ja 8.2. Ajalle 11.3. sovittu neuvottelu peruttiin valtio-osapuolen toimesta. Taustalla oli LVM:n poliittisen johdon tahto perehtyä syvemmin sopimusluonnoksiin valmistelun tässä vaiheessa. Seuraava neuvottelu pidetään 29.4.2024. Seuraavassa on kuvattu seudun valmistautumisen keskeisiä askelia sekä niiden jälkeen valtakunnan tasolta neuvotteluihin 29.4. vaikuttavia tekijöitä. Seutuhallitus on määritellyt kaupunkiseudun lähtökohdat ja priorisoinut tarpeet MAL-sopimusneuvotteluihin. Lähtökohtana on Rakennesuunnitelma 2040 + sekä seudulliset selvitykset maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämistä. Priorisointia on tehty erityisesti liikenteen teemoissa ja hankkeissa. Valtio on linjannut MAL-sopimuksen taloudellista raamia talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa. Raamin suuruutta eikä sen jakoa mal-seutujen kesken ei ole kerrottu. Raamin niukkuuteen viitaten valtion osapuoli on kehottanut kaupunkiseutua priorisoimaan hankkeita, pitäytymään MAL-ydinasioissa sekä juustohöyläämään hankkeiden kustannuksia. Priorisoinnissa valtio on korostanut myös hankkeiden toteutusvalmiutta ja vaikuttavuutta. Lisäksi on huomioitava hallitusohjelman kirjaukset valtion tukeman kohtuuhintaisen asumisen resurssien väheneemisestä.

Neuvottelujen etenemistä varten Tampereen kaupunkiseudun liikennejärjestelmätyöryhmä, kuntajohtajakokous ja seutuhallitus ovat keskustelleet seudun liikennehankkeiden priorisoinnista kaudelle 2024-2027 kolmen skenaarion kautta. Kuntajohtajakokouksen esitys 2.2.2024 on toimitettu valtion neuvotteluosapuolelle. Esitys korosti seudullisesti tasapainoisen liikennejärjestelmän kehittämistä, voimakasta tahtotila raideliikennejärjestelmän kehittämiseen sekä tarvetta pitää joukkoliikenteen lipun hinnat houkuttelevina.

Seudulla on käyty edelleen keskusteluja raitiotiekehittämisen ja junaliikenteen seisakkeiden kehityksen vaiheistamisesta. Keskustelujen avulla on pyritty varmistamaan, että kunnilla on tavoite ja edellytys sitoutua MAL-sopimuksessa sovittavaan kehitykseen. Seudulla, kunnissa ja kuntien välillä käydyissä keskusteluissa on pystytty hyvin määrittämään, millainen kehitys on tavoiteltavaa ja realistista tulevalla sopimuskaudella.

MAL-neuvotteluista 8.2.2024 käsiteltiin mm. raitiotieliikenteen vaiheistamisen mahdollisuuksia sekä lähijunaliikenteen kansallista reformia. Kaupunkiseudun tarpeisiin kohdennettua MAL-rahamäärää ei ole edelleenkään seudun neuvottelijoiden tiedossa. Neuvotteluissa saadun tiedon mukaan myös sopimukseen kirjattava ARAn kunnallistekninen avustus on tällä kierroksella osa kokonaissummaa.

Neuvottelujen jälkeen on ympäristöministeriön pyynnöstä tarkennettu raitiotien laajentamisen asukas- ja työpaikkapotentiaaleja.

Kokouksen jälkeen ympäristöministeriö välitti tiedotteen, jonka mukaan valtio lisää vastasyklisenä toimenaan määräaikaisesti tukea kohtuuhintaisen asuntotuotannolle korottamalla korkotukivaltuuksia ja pidentämällä asumisoikeusasuntojen korotukupäätösten käsittelyaikaa. Perusteluissa viitattiin mm. kaupunkiseutujen MAL-neuvotteluissa esittämään toiveeseen.

MAL-sopimuksen käytännön valmistelusta vastannut työnrkki on koontunut kahdesti valmistelemaan neuvotteluihin 29.4. toimitettavaa sopimusluonnosta. Ennen työnrkin tapaamisia valtio-osapuoli on tahollaan käynyt seutujen sopimusluonnoksia läpi ja yhtenäistänyt näiden kirjauksia. Tässä yhteydessä valtio on tehnyt seudun sisäistä sopimista koskevan muutosesityksen kohtuuhintaisen asuntotuotannon osuudesta. Asia käsitellään seuraavassa sopimusneuvottelussa. Työnrkki on stilisoinut lukuihin lukujen 1 ja 4 sisältöjä seudun aiempien valmistelujen pohjalta. Liikenne- ja viestintäministeriön edustaja ei ole osallistunut työnrkin tapaamisiin.

MAL-neuvotteluihin vaikuttavat valtiotason suunnitelmat ja linjaukset

Liikenne- ja viestintäministeriön valmisteluvastuulla oleva liikenne12-suunnitelman luonnos on julkaistu liikennejärjestelmäfoorumissa 12.4.2024. Luonnoksessa painopiste on vahvasti kunnossapidon rahoittamisessa. Kehittämishankkeisiin, kestävään liikkumiseen ja joukkoliikennetukeen on hyvin vähäinen rahoitus. MAL-sopimukseen kohdennettavaa rahoitusta ei ole ilmaistu erikseen. Kaupunkiseudut on tunnistettu keskeisinä vaikuttavuuden kannalta ja niille on allokoitu ”yhteisrahoitus hankerivi”. Sitä, mitä se käytännössä tarkoittaa ei ole eritelty. Yleisesti voidaan tunnistaa, että liikenne12-suunnitelman luonnos antaa heikon tuen MAL-sopimukselle ja kaupunkiseutujen sekä valtion yhteistyölle. MAL-kaupunkiseuduille kohdennettu aluetilaisuus suunnitelman valmisteluun liittyen pidetään 22.4.2024.

Liikenne12-suunnitelman luonnos sisältää rahoitusvarauksen junaliikenteen ostoihin. Raidereformihankkeessa, jossa valmistaudutaan henkilöjunaliikenteen kilpailuttamiseen, siirtyy skenaarioselvitysvaiheeseen. Seuduilta tultaneen pyytämään edellytyksiä osallistua rahoitukseen ao. selvitysvaiheen yhteydessä. Tämä kytkeytyy MAL-sopimuksen seisa-kekehittämiseen.

Hallituksen kehysriihen tulokset esitettiin 16.4.2024. Kehysriihin esitti leikkauksia nimeämättömiin liikennehankkeisiin, jollaisiksi voitaneen tulkita MAL-rahoitus.

Edellä kuvatut valtiontasoiset linjaukset ja suunnitelmat muodostavat MAL-sopimusneuvotteluissa huomioitavia lähtökohtia.

Neuvotteluista annetaan tilannekatsaus.

50 § VANKEINHOITOLAITOSTEN SIOITTUMISEN EDELLYTYKSET TAMPEREEN KAUPUNKISEUDULLE

Kuntajohtajakokous 26.4.2024

Päätösehdotus:

Seutujohtaja Nurminen:

Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan

käydä keskustelun vankeinhoitolaitoksen vastaanottamisen

maankäytöllisistä ja joukkoliikenteen saatavuuden edellytyksistä

Tampereen kaupunkiseudun alueella.

Päätös.

Asiaan palataan seuraavassa kokouksessa.

Liitteet:

Pirkanmaan vankila, hankkeen lähtötiedot

Käsittelyvaiheet:

MASTO 17.4.2024

Perustelut:

Seutusuunnittelupäällikkö Kuusela, 18.4.2024

Valtio on päättänyt vahvistaa vankeinhoitokapasiteettia Pirkanmaan alueella. Tästä syystä Senaatti-kiinteistöt kartoittaa parhaillaan sijoittumismahdollisuuksia eri tarpeita palveleville vankeinhoitolaitoksille (avo- ja suljettu vankila). Tarve realisoituu kymmenen vuoden kuluessa. Laitosten tavoitellut sijainnit olisivat enintään 30 minuutin ajomatkan päässä tulevalta Nekalan Poliisilaitokselta, jonne sijoitetaan tutkintavankilan tilat. Vankeinhoidon olisi toivottavaa sijaita myös hyvän joukkoliikenteen äärellä, jotta esim. työmatkaliikenne ja laitosten tarvitsemat palvelut voidaan parhaalla tavalla järjestää. Tarkemmin laitosten tilatarpeita ja -vaatimuksia on kuvattu listan liitemateriaaliassa. Laitoksilla on yksikön kokoon kytkeytyviä eri suuruisia työllisyysvaikutuksia.

Masto on arvioinut vankeinhoitolaitoksen vastaanottamisen mahdollisuuksia maankäytön kontekstissa kokouksessaan 17.4. ja todennut, että seudulta on löydettävissä useita potentiaalisia sijainteja laitoksille. Sijainneissa on kuitenkin tarve kaavojen avaamiseen, jotta vaadittava toiminta voidaan mahdollistaa.

51 § MUUT JA TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT

Seutujohtaja:

Tonttipäivä oli 23.4.2024.

Seutuhallituksen kokous oli 24.4.

Väestötiedot julkaistaan 25.4. Väestökatsaus 3/2024 toimitetaan kokoukseen.

Masto on kokouksessaan 17.4. nimennyt asumisen alatyöryhmän:

- Auli Heinävä, asunto- ja kehityspäällikkö Tampereelta
 - Johanna Fingerroos, kaavoitusarkkitehti Nokialta (varalle tonttipäällikkö Harri Järvenpää)
 - Mari Ruissalo, kehittämisspäällikkö Ylöjärveltä (varalle tontti-insinööri Janne Kuronen)
 - Teemu Valkolehto, kaupungingeodeetti Kangasalta
 - Maija Villanen, kehittämisarkkitehti Lempäälästä
 - Juha-Matti Asikainen, maankäyttöinsinööri Pirkkalasta
 - Veli-Pekka Naumanen, asumispalvelupäällikkö Orivedeltä
 - Timo Haapaniemi, kehitysjohtaja Vesilahdelta
- Edellä mainittujen lisäksi ryhmään nimettiin Katja Maununaho, tutkija ja arkkitehti Tampereen yliopistosta. ARA:sta, Pirhasta ja Ekokumppaneilta pyydetään edustaja.

Kuntajohtajat:

52 § SEURAAVAN KOKOUKSEN OHJELMOINTI JA TULEVAT KOKOUKSET

Vuoden 2024 kokoukset perjantaisin klo 8.15-10.15

12.4.,

EU-toiminnan järjestelyt

Maankäyttö seudullisesti merkittävillä yritysalueilla

TA 2025 lähetekeskustelu

Raidereformi/ajankohtaiset

26.4. (Tammela Stadion),

MAL5-neuvottelut tilannekatsaus

Vankeinhoitolaitosten sijoittumisen edellytykset Tampereen seudulle

Tutustuminen Tammelan stadioniin

~~10.5.~~ Kokous on peruttu

24.5.,

Tutustuminen Ojala-Lamminrahkaan ja yhteistyömalliin

Asumisen ja asuntopolitiikan katsaus

MAL-seuranta

Maahanmuuton tilannekuva

Sini-viherstrategian valmistelu/lähetekeskustelu

5.6. Seutupäivä Orivedellä

6.-7.6. matkakokous/Pori

Tulevaisuuskeskustelu

Green deal

28.6.

Seutuliikeohjelma 1 v-katsaus

Lukiokoulutuksen tilannekuva

Sivistyspalveluiden tiekarttapäivitykset

Heinäkuussa ei kokouksia

9.8., 23.8., 6.9., 20.9., 4.10., 11.10., 1.11., 15.11., 29.11., 13.12.

53 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN
10.15